ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 65.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 13-го Августа — 1837 — *Wilno. Piątek. 13-go Sierpnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Августа.

24-го Іюля, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичь, совершивъ около 10,000 верстъ пути своего, прибылъ въ первопрестольную Москву, остановился въ Николаевскомъ дворцѣ, въ которомъ Богъ благословилъ его рожденіе, и провелъ первую ночь въ той комнатѣ, въ которой онъ покоился въ первые часы своего рожденія. Утромъ въ десятомъ часу, Его Высочество изволилъ шествовать въ Успенскій Соборъ, гдѣ Преосвященный Филаретъ, Митрополитъ Московскій, привѣтствовалъ Августѣйшаго Гостя-путешественника прекрасною рѣчью слѣдующаго содержанія:

„Благовѣрный Государь!

„Всегда свѣтло для насъ Твое пришествіе, какъ заря отъ Солнца Россіи, но на сей разъ новые виды, новыя чувствованія и думы.

„Съ особенною радостію срѣтаемъ Тебя послѣ Твоего путешествія даже въ другую часть Свѣта, хотя все въ одномъ и томъ же отечествѣ: ибо сердце наше трепетно слѣдовало за Твоимъ раннимъ, дальнимъ и быстрымъ полетомъ.

„Но что значитъ сіе путешествіе? Не то ли, что сказалъ древній мудрецъ: обходяй страны умножитъ мудрость? Тебѣ должно наслѣдовать мудрость, объемлющую огромнѣйшее изъ царствъ земныхъ, и дальновидная попечительность Августѣйшаго Родителя Твоего, сверхъ домашняго руководства къ сей мудрости, назначила для Тебя учебною храминою Россію.

„И что же? Обходя страны Россіи, уже Ты простерся далѣе, нежели кто либо изъ ея Царей. Собственное око Твое собираетъ или повѣряетъ и умножаетъ свѣдѣнія о ея силахъ, средствахъ и потребностяхъ. Какихъ вожделѣнныхъ плодовъ должна надѣяться отъ сего Россія!

„Се и на древлепрестольный градъ простираешь наблюдательные взоры. Глубокая мысль ведетъ Тебя почтить здѣсь святыню, освѣщающую Царей и хранящую приснопамятный покой освященныхъ ею Твоихъ родоначальниковъ. Здѣсь наипаче прикасаешься ты сердцу Россіи, и его жизненную силу, которая есть наслѣдственная любовь къ наслѣдственнымъ Государямъ, отразившую въ прежнихъ и нынѣшнемъ вѣкахъ столько враждебныхъ силъ, видишь въ ея свободной игрѣ,— въ сихъ волнахъ стремящагося къ Тебѣ народа, въ сихъ восторженныхъ взорахъ, въ сихъ торжественныхъ восклицаніяхъ.

„Любовь Россіянъ да содѣлаетъ Тебѣ легкимъ трудъ, внушенный любовію къ Россіи.

„Когда же возвратишься къ возлюбленному Тебѣ и намъ Твоему Родителю, возвѣсти Ему, что Россія чувствуетъ Его дальновидную о ней попечительность; что мы благословляемъ Его, какъ за себя самихъ, такъ и за потомство; что мы молимся, чтобы родъ и родъ потомства возрасталъ и созрѣвалъ предъ очами Его и Твоими, дабы за Себя и за насъ благословлять Его и Тебя.“

Помолившись въ семъ величественномъ храмѣ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 2-go Sierpnia.

Dnia 24-go Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Następca, odbywszy około 10,000 wiorst podróży, przybył do pierwszey stolicy Państwa, Moskwy, stanął w pałacu Nikołajewskim, w którym Bóg pobłogosławił jego narodzenie, i noc pierwszą przepędził w tym pokoju, w którym spoczywał w pierwszych chwilach swego narodzenia. O godzinie dziesiątey z rana, Jego Wysokość raczył iśdź do Soboru Wniebowzięcia, gdzie Przenaywielebnieyszy Filaret, Metropolita Moskiewski, powitał Nayjaśnieyszego Gościa-Podróżnego piękną mową następującego brzmienia:

„Prawowierny Panie!

„Zawsze jest światłe dla nas Twoje przybycie, jako zorza od słońca Rossyi, lecz w tym razie nowe widoki, nowe uczucia i myśli.

„Z osobliwą radością spotykamy Cię z Twojey podróży do drugiey nawet części świata, chociaż to wszystko jest w jedney i teyże oyczyznie: nasze bowiem serce postępowało ze drżeniem za Twym rannym, dalekim i szybkim polotem.

„Ale co znaczy ta podróż? azaliż nie to, co starożytny powiedział mędrzec: wędrownik krajów pomnaża mądrość? Tobie należy odziedziczyć mądrość, która obeymuje nayogromnieysze z królestw ziemskich, a przezorna pieczołowitość Nayjaśnieyszego Twojego Rodzica, oprócz domowego przewodnictwa ku tey mądrości, przeznaczyła dla Ciebie Rossyą jako świątynią nauki.

„I cóż? Oto obchodząc kraje Rossyi, już się zagłębiłeś daley, niżeli ktokolwiek z jey Monarchów. Własne Twe oko zbiera albo sprawdza i pomnaża wiadomości o jey siłach, śrzodkach i potrzebach. Jak pożądanych owoców powinna ztąd oczekiwać Rossya!

„Oto i na gród starożytney stolicy Państwa zwracasz uważne oczy. Myśl głęboka prowadzi Ciebie do uczczenia tu świętości, uświęcającey Monarchów i zachowującey wiekuisty pokoy uświęconych przez nią Twych przodków. Tu nadewszystko dotykasz się serca Rossyi, i jego siły żywotney, którą jest dziedziczna miłość ku dziedzicznym Monarchom, a która odparła w dawnieyszych i teraźnieyszych wiekach tyle sił nieprzyjacielskich, widzisz w swobodném jey igraniu,— w tych tłumach cisnącego się ku Tobie ludu, w tych zachwyconych weyrzeniach, w tych uroczystych okrzykach.

„Niech Miłość Rossyan uczyni Tobie lekkim trud, miłością ku Rossyi wpojony.

„Kiedy zaś powrócisz do ukochanego przez Cię i przez nas Twojego Rodzica, uwiadom Go, że Rossya czuje przenikliwą Jego o niey pieczołowitość; że błogosławimy Go, jak za siebie samych, tak i za potomków; że modlimy się, ażeby potomkowie od pokolenia do pokolenia rośli i doyrzewali przed oczyma Jego i Twemi, ażeby za siebie i za nas błogosławili Go i Ciebie.”

Po złożeniu modłów w tey spaniałey świątyni i

и приложившись къ иконамъ Божія Матери Владимірскія и Всемилостиваго Спаса и къ мощамъ святителей, Государь Великій Князь, сквозь безчисленную толпу народа, привѣтствовавшаго своего Высокаго Гостя громкими и радостными восклицаніями, перешелъ въ Благовѣщенскій Соборъ и оттуда въ Архангельскій, гдѣ приложившись къ мощамъ Св. Царевича Димитрія и поклонившись гробамъ вѣнценосныхъ своихъ предковъ, здѣсь покоящихся, изволилъ шествовать въ Грановитую Палату и оттуда, вверху на площадкѣ Краснаго Крыльца, привѣтствовалъ Московскихъ жителей съ чувствами благодарной къ нимъ любви. Изъ Кремлевскаго дворца, обозрѣвъ оный, Его Высочество взошелъ въ терема, и съ особеннымъ удовольствіемъ разсматривалъ оные въ обновленномъ ихъ состояніи, и долго любовался изяществомъ и красотою отдѣлки.

Послѣ того, Государь Цесаревичъ присутствовалъ при разводѣ отъ Рязанскаго пѣхотнаго полка, и въ залахъ Николаевскаго дворца удостоилъ принять представлявшихся Его Высочеству военныхъ чиновъ.

Въ четыре часа по полудни, почтилъ своимъ посѣщеніемъ Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора Князя Голицына, у котораго изволилъ остаться къ обѣденному столу. Послѣ обѣда, Его Высочество изволилъ предпринимать поѣздку въ Кадетскій лагерь.

25-го числа, въ Воскресенье, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, отслушавши Божественную Литургію въ дворцовой церкви, изволилъ присутствовать при разводѣ отъ Тарутинскаго егерскаго полка, и потомъ удостоивши принять гражданскихъ чиновниковъ, дворянство и купечество, занимался все остальное предобѣденное время обозрѣніемъ Оружейной Палаты. Къ обѣденному столу Его Высочества были приглашены знатнѣйшіе государственные сановники, какъ въ Москвѣ постоянно пребывающіе, такъ и временно прибывшіе въ оную. Послѣ обѣда, Государь Великій Князь почтилъ своимъ присутствіемъ бѣгъ рысистыхъ лошадей, производившійся за городомъ, а вечеромъ посѣтилъ Большой Театръ.

26-го числа, Государь Наслѣдникъ, произведши смотръ 2-го Учебнаго Карабинернаго полка, изволилъ посѣтить Московскій Кадетскій Корпусъ, малолѣтное отдѣленіе онаго Корпуса и военную госпиталь. Обѣденный столъ имѣть изволилъ у Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Князя С. М. Голицына. Послѣ обѣда, Его Высочество отправился въ Петровскій Паркъ, и, прогулявшись въ ономъ, почтилъ своимъ присутствіемъ Петровскій Театръ, а послѣ театра посѣтилъ Воксалъ.

27-го числа, въ день рожденія и тезоименитства Государя Великаго Князя НИКОЛАЯ НИКОЛАЕВИЧА, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, въ девятомъ часу утра, присутствовать изволилъ при отправленіи Божественной Литургіи въ дворцовой церкви: послѣ сего, обозрѣлъ монастыри Донской, гдѣ встрѣченъ былъ Митрополитомъ Филаретомъ, и Даниловъ. Послѣ сего, Государь Наслѣдникъ изволилъ ходить по комнатамъ во дворцѣ Александріи, и объѣхавъ садъ Нескучной, осмотрѣлъ больницы Голицынскую и Градскую, отлично содержимыя. Вечеромъ, Его Высочество удостоилъ своимъ посѣщеніемъ великолѣпный балъ, въ домѣ Дворянскаго Собранія, гдѣ принималъ участіе въ танцахъ.

28-го числа, Государь Наслѣдникъ, въ девять часовъ утра, изволилъ произвести ученье Кадетамъ Московскаго Корпуса, въ лагерѣ ихъ подъ селомъ Коломенскимъ, обозрѣлъ это живописное и знаменитое историческими воспоминаніями село, и разсматривалъ монастыри Симоновъ и Новоспасскій въ первомъ встрѣченъ былъ Преосвященнымъ Митрополитомъ Филаретомъ Московскимъ, и въ сопутствіи его изволилъ входить въ кельи Архимандрита Мельхиседека, и съ высоты балкона любовался прелестными видами на Москву; при выѣздѣ изъ монастыря, Его Высочество любопытствовалъ о гробахъ святыхъ иноковъ-богатырей, Осляби и Пересвѣта, сподвижниковъ Донскаго; во второмъ, или Новоспасскомъ монастырѣ, со вниманіемъ разсматривалъ гробъ великой инокини Маѳы, матери Царя Михаила, и могилы Романовыхъ и Князей Черкасскихъ и знаменитаго заслугами Россіи Графа Бориса Петровича Шереметева. По дорогѣ между Симоновымъ и Новоспасскимъ монастырями, Государь Великій Князь останавливался въ Крутицахъ, и разсматривалъ церковь Успенія, древнѣйшую изъ всѣхъ Московскихъ храмовъ, современную Даніилу Александровичу, первому Князю Московскому.

Послѣ обѣденнаго стола своего, въ половинѣ 7-го часа, Его Высочество посѣтилъ конскую скачку, и вечеромъ изволилъ быть въ Петровскомъ Театрѣ. (*С.П.*)

— Государь Императоръ, Всемилостивѣйше дозво-

oddawszy cześć obrazowi Nayświętszey Panny Włodzimierskiey, Naydobrotliwszego Zbawiciela i relikwiom świętych, Wielki Xiąże Jego Mość, przez liczny tłum ludu, który głośnemi i radośnemi okrzykami witał Wysokiego Swojego Gościa, przeszedł do Soboru Zwiastowania Panny Maryi, a ztamtąd do Archangielskiego, gdzie, oddawszy cześć relikwiom Św. Carewicza Dymitra, tudzież grobom Nayjaśnieyszych swych przodków, tu spoczywających, raczył udać się do Graniastey sali, a ztamtąd, z góry, na placyku Ganku czerwonego, witał mieszkańców Moskwy uczuciami wdzięczney ku nim miłości. Z pałacu Kremlińskiego, po obeyrzeniu go, Jego Wysokość wszedł do pokojow, gdzie ze szczególném zadowoleniem oglądał je w odnowionym ich stanie, i długo cieszył się z wyborności i piękności roboty.

Potém, Cesarzewicz Jego Mość był obecnym przy zmianie straży Riazańskiego półku pieszego, i w salach pałacu Nikołajewskiego zaszczycił przyjęciem przedstawiających się Jego Wysokości urzędników woyskowych.

O godzinie czwartey z południa, zaszczycił swém odwiedzeniem Moskiewskiego Woyennego Jenerał-Gubernatora Xięcia Golicyna, u którego raczył pozostać na obiad. Po obiedzie, Jego Wysokość raczył jeździć do obozu Kadetów.

Dnia 25-go, w Niedzielę, Następca Cesarzewicz, po wysłuchaniu Mszy Swiętey w cerkwi pałacowey, raczył bydź obecnym przy zmianie straży Tarutińskiego półku sztrzelców, a potém udarowawszy przyjęciem urzędników cywilnych, dworzaństwo i kupiectwo, zaymował się przez cały czas przedobiedni obeyrzeniem Orużeyney Pałaty. Na obiad do stołu Jego Wysokości byli zaproszeni wielcy urzędnicy Państwa, tak stale w Moskwie przebywający, jako i czasowie do niey przybyli. Po obiedzie, Wielki Xiąże Jego Mość zaszczycił swą obecnością kłusowe wyścigi koni, za miastem odbywane, a wieczorem odwiedził Wielki Teatr.

Dnia 26-go Cesarzewicz Jego Mość, po odbyciu przeglądu 2-go Uczebnego Półku Karabinierów, raczył odwiedzić Moskiewski Korpus Kadetów, małoletni oddział tego korpusu i szpital woyskowy. Obiad raczył mieć u Rzeczywistego Radźcy Taynego Xięcia S. M. Golicyna. Po obiedzie Jego Wysokość udał się do Parku Piotrowskiego, i po użyciu w nim przechadzki, zaszczycił swą obecnością Piotrowski Teatr, a potém odwiedził Foksal.

Dnia 27-go, w dniu narodzin i wysokich imienin Wielkiego Xiążęcia NIKOŁAJA NIKOŁAJEWICZA, Cesarzewicz Następca, o godzinie dziewiątey zrana, raczył bydź obecnym przy odprawianiu Mszy Swiętey w cerkwi pałacowey; poczém obeyrzał monastery Dońskí, gdzie był spotkany przez Metropolitę Filareta i Swiętego Daniela. Potém, Następca Cesarzewicz raczył obchodzić pokoje, w Pałacu Alexandryi, a po objechaniu ogrodu nazwanego Nieskucznoy, oglądał szpitale Golicynowski i Mieski, w dobrym porządku utrzymywane. Wieczorem, Jego Wysokość zaszczycił swą bytnością bal spaniały, w Domu Dworzańskiego Zgromadzenia, gdzie uczestniczył w tańcach.

Dnia 28-go, Cesarzewicz Jego Mość, o godzinie dziewiątey z rana, raczył odbydź ćwiczenie Kadetów Korpusu Moskiewskiego, w ich obozie pod Kołomieńskiém, obeyrzał tę malowniczą i sławną z historycznych pamiątek wieś, i oglądał monastéry Sw. Simeona i Nowospaski, w pierwszym spotkany był przez Nayprzewielebnieyszego Moskiewskiego Metropolitę Filareta, i w jego towarzystwie raczył zachodzić do celi Archimandryty Melchisedeka, i z wysokości balkonu przypatrywał się pięknemu widokowi Moskwy; przy wyjeździe z monastéru, Jego Wysokość rozpytywał się o grobach świętych zakonników bohatyrów, Osliabi i Pereświeta, towarzyszów Dońskiego; w drugim, czyli w monastérze Nowaspaskim, z uwagą obeyrzał grob wielkiey zakonnicy Marty, matki Cara Michała, i mogiły Romanowych i Xiążąt Czerkaskich, tudzież znakomitego zasługami dla Rossyi Hrabiego Borysa Pietrowicza Szeremetiewa Na drodze między monastérami Symeonowym i Nowospaskim, Wielki Xiąże Jego Mość zatrzymywał się w Kruticach i oglądał cerkiew Wniebowzięcia, naydawnieyszą ze wszystkich Moskiewskich, współczesną Danielowi Alexandrowiczowi, pierwszemu Xiążęciu Moskiewskiemu.

Po obiedzie, o pół do ósmey, Jego Wysokość odwiedził gonitwy konne, a wieczorem raczył bydź w Piotrowskim Teatrze. (*P. P.*)

— Cesarz Jego Mość Nayłaskawiey dozwoliwszy P.

ивъ Г. Министру Народнаго Просвѣщенія отлучиться на нѣкоторое время изъ столицы, Высочайше повелѣть соизволилъ, во время отсутствія его, управлять Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія Г. Оберъ-Прокурору Святѣйшаго Синода, Графу *Протасову*.

— Статскіе Совѣтники: Состоящій за Оберъ-Прокурорскимъ столомъ въ 1-мъ Департаментѣ Правительствующаго Сената *Бутримовъ* и Предсѣдательствующій въ Таврической Межевой Коммиссіи *Артемьевъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату Іюля 1 числа, изображено: „Даровавъ указомъ Нашимъ 26 Мая 1835 года разныя преимущества чиновникамъ, въ отдаленныхъ краяхъ Имперіи служащимъ, повелѣли Мы вмѣстѣ съ тѣмъ принять мѣры къ доставленію со стороны Правительства, какъ состоящимъ нынѣ на службѣ въ отдаленныхъ мѣстахъ чиновникамъ, такъ и вновь туда опредѣляющимся, всѣхъ возможныхъ пособій къ воспитанію дѣтей ихъ. Въ исполненіе сей воли Нашей представленныя Министромъ Народнаго Просвѣщенія и разсмотрѣнныя Государственнымъ Совѣтомъ: 1) Положеніе по вышеозначенному предмету и расчетъ издержекъ со включеніемъ въ сей послѣдній и расходовъ на содержаніе воспитанниковъ, предназначенныхъ къ учительскому званію въ Сибирскихъ губерніяхъ, и 2) Штатъ Кавказской Областной Гимназіи, утвердивъ и препровождая у сего въ Правительствующій Сенатъ, повелѣваемъ: привести сіи постановленія въ дѣйствіе съ наступающаго 18$^{37}_{38}$ учебнаго года, съ производствомъ отпуска потребныхъ по расчету суммъ изъ Государственнаго Казначейства, по сношенію Министра Народнаго Просвѣщенія съ Министромъ Финансовъ.

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Его Императорское Величество, по представленію его и по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ 22 день минувшаго Іюня: правила о порядкѣ увольненія заслуженныхъ Университетскихъ Профессоровъ отъ должностей, избранія ихъ вновь на оныя и времени, какое они за тѣмъ могутъ оставаться въ сихъ должностяхъ, заключающіяся въ ст. 83, 138 и 139 общаго Устава Императорскихъ Россійскихъ Университетовъ: распространить и на заслуженныхъ Профессоровъ Медико-Хирургическихъ Академій: Санктпетербургской, Московской и Виленской, съ тѣмъ, чтобы сообразно тому, какъ постановлено 83 статьею общаго Устава Россійскихъ Университетовъ, по прошествіи пяти лѣтъ отъ вторичнаго избранія таковаго Профессора, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, принимая въ уваженіе мнѣніе Президента Академіи и свидѣтельство конференціи оной, опредѣлялъ такъ же: имѣетъ ли заслуженный вторично избранный Профессоръ продолжать еще преподаваніе и на сколько лѣтъ, или слѣдуетъ, по преклонности лѣтъ, и другимъ обстоятельствамъ освободить его отъ сего занятія и приступить къ новому выбору. (Опубл. Правитель. Сен. Іюля 21 дня 1837 года.)

— Государь Императоръ, согласно мнѣнію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить общее разрѣшеніе: свободныхъ хлѣбопашцевъ въ тѣхъ селеніяхъ, гдѣ число ихъ не превышаетъ пятидесяти ревизскихъ мужества пола душъ, въ случаѣ не желанія ихъ имѣть особый магазинъ, причислять по отправленію сей повинности, къ магазинамъ казенныхъ селеній по удобности, съ тѣмъ, что бы о запасахъ ихъ, хранящихся въ общихъ магазинахъ сихъ селеній, велась особая по книгамъ отчетность. (Опубл. Пр. Сен. Іюля 23 дня 1837 г.)

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи С. Петербургскихъ Департаментовъ, слушали предложенное Господиномъ Тайнымъ Совѣтникомъ, Управляющимъ Министерствомъ Юстиціи, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Статсъ-Секретаремъ Его Императорскаго Величества и Кавалеромъ Дмитріемъ Николаевичемъ Блудовымъ, къ надлежащему исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о выдачѣ изъ дѣлъ, производящихся въ присутственныхъ мѣстахъ возвращенныхъ отъ Польши Губерній, документовъ тяжущимся сторонамъ, и о переводѣ ихъ на Россійскій языкъ, и находя заключеніе Правительствующаго Сената, въ настоящемъ докладѣ его изложенное, правильнымъ, *положилъ*: оное утвердить. На подлинномъ мнѣніи на-

Ministrowi Narodowego Oświecenia wyjechać na czas niejakiś ze stolicy, Naywyżey zezwolić raczył, w czasie jego nieobecności, zarządzać Ministeryum Narodowego Oświecenia P. Ober-Prokurorowi Nayświętszego Synodu, Hrabiemu *Protassowu*.

— Radźcy Stanu: zostający za stołem Ober-Prokurorskim w 1-m Departamencie Rządzącego Senatu, *Butrymów*, i Prezydujący w Tauryckiey Komissyi Graniczney *Artemjew*, Nayłaskawiey mianowani Rzeczywistemi Radźcami Stanu.

— W Naywyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiey Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, dnia 1 go Lipca, wyrażono: „Nadawszy Ukazem Naszym 26 Maja 1835 roku różne prerogatywy Urzędnikom, w odległych krajach Cesarstwa służącym, Rozkazaliśmy przy tém przedsięwziąć środki ku podaniu ze strony Rządu, tak zostającym teraz w służbie w oddalonych mieyscach urzędnikom, jako i nowo tam dostającym się, wszystkich podług możności pomocy dla edukacyi ich dzieci. Ku wypełnieniu tey Naszey woli, przedstawione przez Ministra Narodowego Oświecenia i rozpatrzone przez Radę Państwa: 1) Postanowienie w rzeczy wyżey opisaney i wyliczenie wydatków, łącząc do tego ostatniego i rozchody na utrzymywanie wychowańców, przeznaczonych do Stanu Nauczycielskiego w guberniach Sybirskich, i 2) Etat Kaukazkiego Gimnazyum Obwodowego utwierdziwszy, i załączając przy tém do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy: przywieść to postanowienie do skutku od następnego 18$^{37}_{38}$ roku szkolnego, z wydawaniem potrzebnych podług wyliczenia summ z Podskarbstwa Państwa, po zniesieniu się Ministra Narodowego Oświecenia z Ministrem Skarbu. (*G. S. Pbt.*)

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, że Jego Cesarska Mość, po jego przedstawieniu i po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Naywyżey Rozkazać raczył w dniu 22 zeszłego Czerwca: prawidła o porządku uwolnienia zasłużonych Professorów Uniwersyteckich od obowiązków, obrania ich znowu na nie i o czasie, jaki mogą potém zostawać w tych obowiązkach, zawierające się w art. 83, 138 i 139 Ogólney Ustawy Cesarskich Rossyyskich Uniwersytetów, rozciągnąć i na Professorów zasłużonych Medyko-Chirurgicznych Akademiy: Sankt-Petersburskiey, Moskiewskiey i Wileńskiey, z zastrzeżeniem, ażeby zgodnie z tém, jak jest postanowiono 83-m artykułem Ustawy Uniwersytetów Rossyyskich, po upływie pięciu lat od powtórnego obrania takiego Professora, Minister Spraw Wewnętrznych, zapatrując się na opinią Prezydenta Akademii i świadectwo jey Konferencyi, postanawiał także: czy ma zasłużony powtórnie obrany Professor daley jeszcze, wykładać lekcye i na ile lat, albo, czy należy dla lat podeszłych i innych okoliczności uwolnić go od tego zatrudnienia i przystąpić do nowego obioru. (*Opubl. R. S. 21 Lipca 1837 roku.*)

— Cesarz Jego Mość, zgodnie z opinią P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Naywyżey rozkazać raczył: postanowić ogólne rozstrzygnienie: wolnych rolników w tych wsiach, gdzie ich liczba nie przechodzi pięćdziesięciu dusz rewizyynych płci męzkiey, w razie, jeżeli nie będą chcieli mieć osobnego magazynu, policzać, co do uskutecznienia tey powinności, do magazynów wsi skarbowych, podług dogodności, z tém atoli, ażeby o ich zapasach, zachowujących się w ogólnych magazynach tych wsi, prowadzony był osobny w xięgach rachunek. (*Opubl. 23 Lipca 1837.*)

— Rządzący Senat, na ogólném zebraniu Sankt-Petersburskich Departamentów, słuchali przełożoney przez Pana Radźcę Taynego Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, Ministra Spraw Wewnętrznych, Sekretarza Stanu Jego Cesarskiey Mości i Kawalera Dymitra Nikołajewicza Błudowa, do należytego wypełnienia, Naywyżey utwierdzoney opinii Rady Państwa, brzmienia następującego: Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, o wydawaniu ze spraw, odbywających się w mieyscach sądowych i urzędowych, powróconych od Polski Guberniy, dokumentów stronom rozprawującym się i o tłumaczeniu ich na język rossyyski, i znaydując wniosek Rządzącego Senatu w niniejszém jego przełożeniu opisany, za zgodny z prawidłami, *postanowiła*: utwierdzić go. Na autentyku opinii napisano: Jego Cesarska Mość, nastałą opinią na ogólném Zebraniu Rady Państwa, o wy-

писано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о выдачѣ изъ дѣлъ документовъ тяжущимся и о переводѣ оныхъ на Россійскій языкъ, въ возвращенныхъ отъ Польши губерніяхъ,— Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта, Графъ Новосильцовъ.* Іюня 8 дня 1837 года. И справку, что по вышеозначенному предмету, поступившему на разсмотрѣніе изъ 1-го Отдѣленія 3-го Департамента Сената на основаніи 471 статьи 1 Тома Свода Законовъ, заключеніе Общаго Сената Собранія состояло въ слѣдующемъ: что какъ права аппелляторовъ могутъ иногда имѣть нужду въ подкрѣпленіи документами стороны, довольствовавшейся рѣшеніемъ и могущей имѣть существенную для себя выгоду въ пропущеніи годоваго срока на представленіе документовъ съ переводами, то несправедливо было бы оставить на произволъ сей довольствовавшейся рѣшеніемъ сторонѣ, затруднять представленіе дѣлъ на апелляцію къ вящшему отягощенію обвиненнаго рѣшеніемъ апеллятора. По сему для отвращенія затрудненія, подавшаго поводъ къ возбужденію настоящихъ сужденій, Общее Сената Собраніе полагаетъ: если участвующее въ дѣлѣ лице встрѣтитъ надобность въ подлинномъ документѣ, представленномъ къ дѣлу въ первыхъ двухъ инстанціяхъ, то должно о выдачѣ онаго просить то мѣсто, въ доторомъ будетъ тогда находиться его документъ, и въ такомъ случаѣ дозволяется, по списаніи съ него копіи и по засвидѣтельствованіи оной Членомъ и Секретаремъ, выдать просимый документъ, а копію съ отмѣткою сего и съ роспискою въ полученіи документа, оставить при дѣлѣ; а въ томъ случаѣ, когда при дѣлѣ, переносимомъ на апелляцію въ Правительствующій Сенатъ, будутъ находиться документы, непереведенные на Русскій языкъ и стороною, которой они принадлежатъ, переведены не будутъ, дѣлать переводы на счетъ сей послѣдней, съ которой и взыскивать тогда же деньги на удовлетвореніе переводчика; при рѣшеніи же дѣла обращать сіи издержки на обвиненнаго по рѣшенію Правительствующаго Сената. Приказали: по сему Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совѣта, съ прописаніемъ справки, послать указы всѣмъ присутственнымъ мѣстамъ и Правительственнымъ лицамъ для должнаго, до кого что изъ нихъ касаться будетъ, свѣденія и исполненія; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ С. Петербургскіе и Московскіе Правительствующаго Сената Департаменты и Общія оныхъ Собранія, сообщить вѣденія; для припечатанія же въ издаваемыхъ отъ Сената вѣдомостяхъ, Сенатской Типографіи дать извѣстіе. Іюля 24 дня 1837 года. (По Общему Собранію первыхъ трехъ Департаментовъ). (*С. В.*)

dawaniu ze spraw dokumentów rozprawiającym się i o ich tłumaczeniu na język rossyyski, w powróconych od Polski Guberniach,— Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa, Hrabia Nowosilców.* 8-go Czerwca 1837 roku. I sprawki, że względem powyższego przedmiotu, weszłego na rozpatrzenie z 1-go Oddziału 3-go Departamentu Senatu, na osnowie 471 artykułu Igo Tomu Połączenia Praw, wniosek ogólnego Zebrania Senatu zawierał się w następującém: że ponieważ prawa appellantów mogą niekiedy mieć potrzebę wsparcia dokumentami strony, przestającey na wyroku i mogącey mieć istotną dla siebie wygodę w upływie rocznego terminu na przedstawienie dokumentów z tłumaczeniami; przeto niesłusznem byłoby zostawić na wolą tey przestającey na wyroku stronie, utrudzać podanie spraw do appellacyi dla większego obciążenia obwinionego przez wyrok appellanta. A zatém, dla uchylenia trudności, która stała się powodem do obudzenia ninieyszych uwag, Powszechne Senatu Zebranie mniema: jeżeli uczestnicząca w sprawie osoba, napotka potrzebę autentycznego dokumentu, przedstawionego do sprawy w pierwszych dwóch instancyach, tedy o jego wydanie należy prosić to mieysce, w którém będzie się naówczas znaydował jey dokument, i w takim razie dozwala się, po skopiowaniu go i po zaświadczeniu tey kopii, przez Członka i Sekretarza, wydać proszony dokument, a kopie z zanotowaniem tego i z rozpisaniem się z otrzymania dokumentu, zostawić przy sprawie; w tym zaś razie, kiedy przy sprawie, przenoszoney na appellacyą do Rządzącego Senatu, będą się znaydowały dokumenta, na rossyyski język nie przetłumaczone, i przez stronę, do którey one należą, wytłumaczone nie będą, tłumaczyć na rachunek tey ostatniey, z którey też i uzyskiwać wówczas pieniądze na zapłacenie tłumacza; przy rozstrzygnieniu zaś sprawy, składać te wydatki na obwinionego podług wyroku Rządzącego Senatu. Rozkazali: o tey Naywyżey utwiredzoney Opinii Rady Państwa, z wypisaniem wywodu, posłać Ukazy do wszystkich mieysc sądowych i urzędowych i do osób rządzących, dla należytey, do kogo z nich co należeć będzie, wiadomości i wypełnienia, a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Sankt Petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu Departamentów i ogólnych ich Zebrań, posłać wiadomości; dla wydrukowania zaś w wydawaney przez Senat Gazecie, Drukarni Senackiey dać wiadomość. D. 24 Lipca 1837 roku. (Z połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów). (*G. S.*)

— Выѣхалъ изъ здѣшней столицы, Іюля 27-го ч., въ Одессу, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Шведскомъ Дворѣ, Тайный Совѣтникъ Графъ *Потоцкій.* (*Р. И.*)

— Wyjechał z tuteyszey stolicy dnia 27-go Lipca, do Odessy, Nadzwyczayny Poseł i Pełnomocny Minister przy Dworze Szwedzkim, Radźca Tayny Hrabia *Potocki.* (*R. I.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 1-го Августа.

По представленію Генеральнаго Французскаго Консула въ Генуѣ, тамошнее начальство здоровья тотчасъ уничтожило запрещеніе впускать въ портъ корабли прибывающіе изъ Марселя.

— Съ нѣкотораго времени ежедневно въ Тюйльерійскомъ саду находятъ множество монеты въ одинъ сентимъ, съ изображеніемъ молодаго Принца *Бордосскаго* и съ надписью вокругъ: „*Генрихъ V, Король Французовъ.*“ Полиція старается открыть виновника этой легитимистской щедрости.

— По донесеніямъ изъ Африки полученымъ чрезъ Тулонъ, сообщеніе между разными отрядами нашего войска, дѣлалось болѣе и болѣе затруднительнымъ. Недавно отправлено 30 фургоновъ съ амуниціею въ Гуэльму, и должно было прикрыть оные двумя эскадронами конницы для защиты отъ нападеній Арабовъ. Это обстоятельство было причиною, что опредѣлено ожидать войска изъ Орана для перевода всей артиллеріи и амуниціи въ Гуэльму. По донесеніямъ изъ Константины, городъ сей въ два раза болѣе укрѣпленъ, чѣмъ во время первой экспедиціи. Со стороны воротъ Кантара поставлено еще болѣе орудій и городъ снабженъ всякаго рода амуниціею. Пароходъ *Ашеронъ* отправленъ съ депешами къ Французскому Консулу въ Тунисѣ. Полагаютъ, что ему поручено сдѣлать покупку лошадей для нашего войска; другіе говорятъ, что посредствомъ Тунисскаго Бея постановлено заключить мирный трактатъ съ *Ахмедъ*-Беемъ.

— Изъ Валенціи получены письма отъ 18 ч. Въ тотъ же день утромъ видѣли, какъ Англійскій корабль

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, dnia 1 Sierpnia.

Na przedstawienie Jeneralnego Konsula Francuzkiego w Genui, tameczna władza zdrowia, cofnęła natychmiast zakaz wpuszczania do portu okrętów przybywających z Marsylii.

— Od niejakiego czasu znaydują codziennie w ogrodzie Tuilleryyskim mnóztwo jednocentymowey monety z popiersiem młodego Xięcia *Bordeaux* i z napisem naokoło: „*Henryk V, Król Francuzów.*” Policya usiłuje wyśledzić sprawcę tey legitymistyczney hoyności.

— Podług doniesień z Afryki przez Tulon otrzymanych, kommunikacya między rozmaitemi oddziałami woyska naszego tamże, stawała się coraz więcey utrudniona. Nie dawno wysłano 30 wozow ammunicyynych do Guelma i musiano im przydać dwa szwadrony jazdy na eskortę, dla ochrony przeciwko napadom Arabow. Ta okoliczność sprawiła, że postanowiono oczekiwać na woysko z Oranu, aby przeprowadzić całą artylleryą i ammunicyą do Guelmy. Doniesienia z Konstantyny opisują to miasto, jako dwa razy mocniey obwarowane, jak podczas pierwszey wyprawy. Od strony bramy Cantara, zatoczono więcey jeszcze dział, a miasto w ammunicyą wszelkiego rodzaju opatrzono. Okręt parowy *Acheron*, został wysłany z depeszami do Konsula Francuzkiego w Tunecie. Mniemają, iż posłano mu polecenie na kupno koni dla naszego woyska; innym zaś zdaje się, że postanowiono za pośrednictwem Beja Tunetańskiego, zawrzeć traktat pokoju z *Achmed*-Bejem.

— Z Walencyi otrzymano listy, pisane d. 18. Tegoż dnia rano, widziano, jak okręt angielski wpłynął do

вошелъ въ портъ таща за собою Сардинскій бригъ, захваченный близь берега, на которомъ было 7,000 ружей, 7,000 мундировъ и 15 орудій разнаго калибра, все назначенное для Карлистовъ.

3-го Августа.

Утверждаютъ, что Королевскій домъ сдѣлалъ заемъ въ 43 милл. фр. на музей въ Версалѣ и на издержки празднества торжествуемаго въ Фонтенебло.

— Генералъ *Солиньякъ* отправленъ будетъ въ Лиссабонъ. Это тотъ самый, который такъ дѣятельно участвовалъ въ экспедиціи *Донъ-Педра*.

— Не смотря на усердныя старанія Правительства на счетъ изслѣдованія чего то важнаго по легитимистскому заговору, до сихъ поръ ничего еще неоткрыто.

— Генералъ *Монтолонъ* бывшій приватный Офицеръ *Наполеона* и сотоварищъ Императора на островѣ Св. Елены, вошелъ въ Государственный Совѣтъ съ представленіемъ, чтобы ему была уплачена половина недоимочнаго жалованья, въ которомъ ему отказали подъ правленіемъ реставраціи, за время пребыванія его на островѣ Св. Елены. Тогда Генерала *Монтолона* почитали какъ состоящаго въ иностранной службѣ; любопытно, что опредѣлитъ нынѣшній Государст. Совѣтъ.

6-го Августа.

По послѣднимъ донесеніямъ изъ Африки, Полковникъ *Бернель* по повелѣнію Генерала *Трецеля* занялъ выгодную позицію на пути въ Константину на 5 час. отъ Гуэльмы. Изъ сего заключаютъ, что экспедиція противу Константинскаго Бея придетъ въ исполненіе.

— Извѣстный Испанскій Генералъ *Морилло*, умеръ въ Барежѣ, гдѣ пользовался минеральными водами.

— Вчера Министерскій вечерній журналъ напечаталъ слѣдующія депеши: „*Нарбонна 4 Августа.* Генералъ *Пасторъ* второй Командиръ Каталоніи обнародовалъ въ Барцеллонѣ прокламацію предвѣщающую чрезвычайныя мѣры и учрежденіе юнты, которая должна заняться росписаніемъ податей и принужденнаго займа. Баронъ *Мееръ* къ которому присоединилась бригада изъ Пюисерды, вышелъ изъ Кампредона въ Олотъ.“— „*Нарбонна 4 Августа въ 7 час. вечера.* 30 ч. пр. м. не знали въ Валенціи, гдѣ была главная квартира *Ораа*. Отряды Карлистскихъ приверженцевъ скитаются еще въ семъ Королевствѣ и собираютъ подати. *Донъ-Карлосъ* 26 ч. былъ въ Виллафранкѣ на 16 час. въ сѣверной сторонѣ Валенціи, войско же его было расположено въ Игнецуеля, Аресъ и Кафтелфондъ.“— „*Бордо 4 Августа въ 7 час. вечера.* По донесеніямъ Губернатора изъ Алканиса, объявленнаго 28 ч. въ Сарагоссѣ, *Донъ-Карлосъ* все еще находился въ окрестностяхъ Кантавіеха. *Эспартеро* 28 ч. прибылъ въ Бисіедо а 29 ч. хотѣлъ выступить въ Камарилласъ. Карлистская экспедиція переправившаяся чрезъ Эбро, 27 ч. находилась въ Коваррубіасъ и Ретуерія; *Алкала* и *Эскалера* преслѣдовали непріятеля; первый изъ нихъ 27 ч. находился въ Сирма.“

— *Жур. Прѣній* сообщаетъ замѣчанія о послѣднихъ происшествіяхъ въ Испаніи и убѣждаетъ, что хотя бы *Донъ-Карлосъ* не много потерялъ народа въ этой экспедиціи, то однако ея неудачи и необходимость поспѣшнаго возвращенія, лишили его всѣхъ видимыхъ выгодъ, какими онъ пользовался до сихъ поръ.

— Съ нѣкотораго времени говорятъ здѣсь о бракосочетаніи Принца Александра *Виртембергскаго* съ нашею Принцессою *Маріею*; если это справедливо, то можетъ также послѣдовать брачный союзъ Герцога *Немурскаго* съ этою же высокою фамиліею.

— Здѣсь получены письма увѣдомляющія о мятежѣ Негровъ въ Голландской части Гвіаны. Чрезвычайная строгость и жестокое наказаніе этихъ несчастныхъ было причиною къ такому отчаянному поступку. Начальники схвачены и казнены, но мятежъ еще больше усилился; невольники собрались въ значительномъ количествѣ, бросились на Офицеровъ командующихъ войскомъ и многихъ убили.

Тулонъ, 28-го Іюля.

Пароходъ *Сфинксъ* доставилъ весьма важныя извѣстія изъ Боны, отъ 23 ч. с. м., подтверждающія, что *Ахмедъ-Бей* неотказывается отъ мира, на счетъ котораго охотно хочетъ вступить въ переговоры и хотя обѣ стороны усердно желаютъ мира, но обѣ дѣлаютъ значительныя приготовленія къ войнѣ. По сему дѣлу одно письмо изъ Боны сообщаетъ: „Всѣ подверженныя *Ахмедъ-Бею* поколенія, теперь подъ ружьемъ. Войско его можно полагать отъ 15 до 18 тысячь. Утверждаютъ, что стѣны города Константины вооружены значительнымъ числомъ пушекъ къ которымъ *Ахмедъ-Бей* будто приставилъ

portu, prowadząc za sobą na linie bryg sardyński, ujęty przy wybrzeżu, a mający na swym pokładzie 7,000 karabinow, 7,000 mundurow i 15 sztuk armat rozmaitego kalibru, co wszystko było dla Karolistów przeznaczone.

Dnia 3.

Zapewniają, że lista cywilna zaciągnęła dług, wynoszący 43 mil. fran. na muzeum w Versaillu i na koszta uroczystości, obchodzoney w Fontainebleau.

— Jenerał *Solignac* będzie wysłany do Lisbony. Jestto ten sam, który tak czynnie należał do wyprawy *Don Pedra*.

— Pomimo usilnych starań Rządu, w wyśledzeniu czegoś ważnego w śpisku legitymistów, nic dotąd jeszcze nie wykryto.

— Jenerał *Montholon*, były oficer przyboczny *Napoleona* i towarzysz Cesarza na wyspie S. Heleny, podał do Rady Stanu przedstawienie, aby mu zapłacono zaległą połowę żołdu, którey odmówiono mu pod rządem restauracyi, za czas pobytu jego na wyspie S. Heleny. Wtenczas uważano Jenerała *Montholon* za zostającego w obcey służbie; ciekawa rzecz, jak też teraźnieysza Rada stanu wyrzecze.

Dnia 6-go.

Podług ostatnich doniesień z Afryki, Półkownik *Bernell*, zajął z rozkazu Jenerała *Trezel* mocne stanowisko na drodze do Konstantyny, o 5 godzin czasu od Guelmy. Wnoszą ztąd, że wyprawa przeciwko Bejowi Konstantyny, przyydzie do skutku.

— Znany Hiszpański Jenerał *Morillo*, umarł w Bareges, gdzie dla poratowania zdrowia wód mineralnych używał.

— Wczora umieścił ministeryalny dziennik wieczorny depesze treści następującey: — 1) „*Narbonna, 4-go Sierpnia.* Jenerał *Pastors*, drugi dowódzca Katalonii, ogłosił w Barcellonie odezwę, zapowiadającą środki nadzwyczayne i zaprowadzenie junty, mającey się trudnić rozpisaniem podatków i przymuszoney pożyczki. Baron *Meer*, do którego przyłączyła się brygada z Puycerdy, wyruszył z Campredon do Olot.“— 2) „*Narbonna, 4 Sierpnia o godz. 7 wieczorem.* Dnia 30 z. m. nie wiedziano w Walencyi, gdzie była główna kwatera Jenerała *Oraa*. Oddziały Karolistowskich partyzantów snują się jeszcze po tém Królestwie i nie przestają wybierać kontrybucyi. *Don Karlos* był d. 26 w Villafranca, na 16 godzin drogi w północney stronie Walencyi, woysko zaś jego było rozłożone w Ignezuela, Ares i Caftelfond.“— 3) „*Bordeaux, 4 Sierpnia o godzinie 7 wieczorem.* Podług doniesienia Gubernatora z Alcaniz, d. 28 w Saragossie ogłoszonego, *Don Karlos* znaydował się ciągle jeszcze w okolicach Cantavieja. *Espartero* przybył d. 28 do Bisiedo, a d. 29 chciał wyruszyć do Camarillas. Wyprawa Karolistów przez Ebr przeprawiona, znaydowała się dnia 27 w Covarrubias i Retueria; *Alcala* i *Escalera* ścigali nieprzyjaciela; pierwszy z nich znaydował się d. 27 w Sirma.“

— *Journal des Débats* umieścił uwagi o wypadkach ostatnich w Hispanii, z których przekonywa, że chociażby *Don Karlos* nie wiele w tey wyprawie ludzi utracił, to przecież jey niepowodzenie i potrzeba śpiesznego odwrótu, pozbawiły go wszystkich materyalnych korzyści, które dotąd mu służyły.

— Od niejakiego czasu, mówią tu o małżeństwie Xięcia Alexandra *Wirtemberskiego*, z naszą Królewną *Maryą*, co jeżeli przyjdzie do skutku, może mieć następstwo związku małżeńskiego Xięcia *Némours* w teyże samey dostoyney rodzinie.

— Otrzymano tu listy, donoszące o buncie Murzynów w Hollenderskiey części Guiany. Zbyteczna surowość i nieumiarkowane chłostanie tych nieszczęśliwych, spowodowało ich do podobnego kroku rozpaczy. Ujęto sprawców i ukarano, ale rozjątrzenie stało się jeszcze większe; niewolnicy, zebrani gromadnie, rzucili się na oficerów dowodzących woyskiem i ubili z nich wielu.

Tulon, 28-go Lipca.

Przez statek parowy *Sphynx*, otrzymaliśmy bardzo ważne wiadomości z Bony, daty 23 b. m. Potwierdzają one, że *Achmet-Bey* okazuje się skłonnym do pokoju, względem którego chętnie chce weyśdź w układy. Lubo obie strony szczerze pragną pokoju, obiedwie przecież czynią dzielne przygotowania do woyny. W tym względzie, powiedziano w jednym z listów, pisanych z Bony, co następuje: „Wszystkie pokolénia uległe *Achmet-Bejowi*, są w tey chwili pod bronią. Jego woysko można liczyć na 15 do 18 tysięcy. Zapewniają, że wały miasta Konstantyny, zostały opatrzone znaczną ilością dział, do których, jak Ara-

многихъ иностранцевъ и почти однихъ Европейцевъ, которые умѣютъ хорошо управлять этимъ оружїемъ. Въ Константинѣ есть теперь много знатныхъ Турковъ, и какъ думаютъ изъ Истамбула."

Марсель, 26 Іюля.

Здѣсь получены слѣдующія извѣстія на счетъ происшествїй въ Палермо: Только до 7 Іюля можно было удержать народъ въ повиновенїи, но съ сихъ поръ казалось, что всимъ народонаселенїемъ овладѣло бѣшенство или отчаянїе, а чтобъ недумать объ этомъ, старались заглушить себя убїйствами, разбоями и грабежами. Крестьяне недовозятъ продовольствія въ городъ; бѣдствїе увеличалось, и въ то время когда власти лишились своего уваженїя, открыты тюрмы, выпущены разбойники и мошенники, освобождены всѣ галерные преступники, которые соединяясь съ своевольною и оголодавшею чернью, разошлись по городу грабя и разоряя домы по произволу. Начальства и всѣ знатнѣйшїе жители столицы скрылись на 8 кораблях стоящихъ въ портѣ, которые для отплытїя должны были быть тянуты пароходомъ. Губернаторъ *Палермо* Гр. *Кампо-Франко* тесть б. Герцогини *Беррїйской*, палъ жертвою ярости народа, стараясь усмирить его, будучи увѣренъ въ своемъ влїянїи и любви, какою всегда пользовался вообще. Дворецъ его сожженъ съ многими другими зданїями. (*G. C.*)

Великобританїя и Ирландїя.

Лондонъ, 2-го Августа.

Королева наименовала Герцога *Суссекскаго*, своего дядю Генералъ-Капитаномъ Королевской артиллерїи. Это почетная должность безъ жалованья, равняющаяся чину Фельдмаршала, которую прежде исправляли сами Короли или удостоивали этимъ чиномъ особы ближайшїя къ престолу. Умершїй Король удержалъ при себѣ это достоинство.

— Графъ *Орловъ* исполнивъ порученїя своего Государя, вступилъ на корабль и отплылъ на твердую землю.

— Норвичскїй Епископъ Д-ръ *Стенлей* наименованъ духовникомъ Королевы, противу чего сильно возстаетъ *Times* и многїе другїе журналы Торїевъ. Сему званїю присвоено жалованье составляющее только 1 ф. стер. 15 шиллин.

— *Courier* полагаетъ, что консерватисты, которые при выборахъ происходившихъ по городамъ немѣли и вѣрно не будутъ имѣть большинства ни въ Шотландїи ни въ Ирландїи, успѣютъ вознаградить эту потерю во время провинцїальныхъ выборовъ въ Графствахъ. По мнѣнїю сегожъ журнала, между послѣднимъ и будущимъ Парламентомъ будетъ не большая разница въ семъ отношенїи.

— *О'Коннель* безпрерывно теперь путешествуетъ по всѣмъ сторонамъ Ирландїи, чтобы направлять выборами на сторону реформистовъ. Кто-то вѣрно въ насмѣшку распространилъ слухъ, что Королева хочетъ его сдѣлать Кентербургскимъ Архїепископомъ, чему и повѣрилъ простой народъ, въ Графствѣ Кентскомъ.

— *Times* говоритъ напослѣдокъ на счетъ постановленїя Короля Ганноверскаго, которое безусловно защищаетъ.

— Ложно было донесено о прибытїи Принца Людвика Наполеона *Бонапарте* въ Швейцарїю, ибо нѣтъ сомнѣнїя, что помянутый Принцъ ходатайствуетъ теперь паспортъ въ эту страну и между тѣмъ ожидая его, живетъ близъ Ричмонда у Лорда *Дудлей-Стюарта.*

— Новый Англїйскїй легїонъ въ Ст. Себастїанѣ напослѣдокъ составленъ, но имѣетъ только 1,652 чел.

— 26-го ч. пр. м. опять случилось несчастное происшествїе. Гг. *Гринъ* опять взлетѣли на большомъ аэростатѣ а съ ними нѣкто Г. *Коккингъ*, который вознамѣрился спуститься съ нѣкоторой высоты посредствомъ парашюта новаго и собственнаго его изобрѣтенїя. Вскорѣ аэростатъ изчезъ изъ глазъ и близъ Блекгитъ Г. *Гринъ* отрѣзалъ веревку удерживающую парошютъ. Между тѣмъ кошелекъ привязанный при парашютѣ и закрутился по вѣтру, отъчего Г. *Коккингъ* упалъ съ высоты по крайней мѣрѣ на нѣсколько сотъ футовъ. Онъ найденъ еще въ живыхъ но всѣ кости были поломаны. Онъ оставилъ жену и дѣтей. (*G. C.*)

Германїя.

Ганноверъ, 2-го Августа.

Ихъ Вечич. Король и Королева отправились сегодня въ Карлсбадъ пользоваться тамошними водами.

— Говорятъ вообще, что Коммиссїя назначенная Королемъ для разсмотрѣнїя обязательнаго кореннаго закона, окончила уже свое дѣло. Изъ четырехъ членовъ, двое будто противились уничтоженїю уложе-

bowie powiadają, zgodził *Achmet-Bey* znaczną liczbę ludzi zagranicznych, prawie wyłącznie Europeyczyków, umiejących dobrze obchodzić się z tą bronią. W Konstantynie przebywa teraz wiele znakomitych Turkow, przysłanych tam, jak się domyślają, ze Stambułu."

Marsylia, 26 Lipca.

Otrzymano tu następujące doniesienia tyczące się wypadków w Palermie: Tylko do dnia 7 Lipca można było utrzymywać pospólstwo na wodzy, ale odtąd zdawało się, że cała ludność opanowaną została szaleństwem lub rozpaczą, o których ażeby nie myśleć, chciano się przez mordy, rozboje i łupieztwa, jeśli tak powiedzieć można, olumanić i zagłuszyć. Wieśniacy zaprzestali dowozić żywność do miasta; wzmagała się nędza; a w chwili, kiedy władze utraciły swoją powagę, odbito więzienia, wypuszczono bandytów i złodziei, uwolniono wszystkich łotrów galerowych z tak zwanych bagnos, którzy łącząc się z rozwolnionym i zgłodniałym pospólstwem, rozbiegli się po mieście rabując i niszcząc domy podług upodobania. Władze i wszyscy znakomitsi mieszkańcy stolicy, schronili się na 8 okrętów stojących w porcie, które aby wypłynąć, na linach statkiem parowym holowane bydź musiały. Gubernator *Palermy*, Hrabia *Campo Franco*, teść b. Xiężney *Berry*, padł ofiarą zapalczywości ludu, którego pragnął uspokoić, ufając wpływowi swemu i miłości jaką w powszechności posiadał. Pałac jego podpalony, zgorzał z wielu innemi gmachami. (*G. C.*)

Brytania Wielka i Irlandya.

Londyn, dnia 2-go Sierpnia.

Królowa mianowała Xięcia *Sussex* stryja swego, Jeneralnym Kapitanem Królewskiey Kompanii artylleryi. Jestto urząd honorowy, bez gaży, równający się stopniowi Feld-Marszałka, któren dawniey sami panujący piastowali, lub zaszczycali nim osoby naybliżey tronu zostające. Nieboszczyk Król, zatrzymał przy sobie ten tytuł.

— Hrabia *Orłow*, dopełniwszy zleceń swego Monarchy, siadł na okręt i odpłynął na ląd stały.

— Biskup Norwichski dr. *Stanley*, został mianowany spowiednikiem Królowey, przeciwko czemu gazeta *Times* i inne Torysowskie mocno powstają. Do tego urzędu, przywiązana jest pensya wynosząca tylko 1 funt. szt. 15 szyl. (70 złp).

— *Courrier* mniema, że konserwatyści, którzy przy wyborach odbytych po miastach nie mają większości i nie będą jey zapewne mieli w Irlandyi ani Szkocyi, potrafią nagrodzić sobie tę klęskę podczas wyborów prowincyonalnych w hrabstwach. Według zdania teyże gazety, między ostatnim a przyszłym parlamentem, niewielka pod tym względem znaydzie się różnica.

— *O'Connel* odbywa teraz ciągłą podróż po wszystkich zakątach Irlandyi, ażeby kierować wyborami na stronę reformistów. Ktoś, zapewne żartem, puścił pogłoskę, że Królowa chce go mianować Arcy Biskupem kanterburskim, która to pogłoska, znalazła wiarę w Hrabstwie *Kent*, pomiędzy ciemnym ludem pospolitym.

— *Times* przerwał nareszcie milczenie względem patentu Króla Hannowerskiego, w obronie którego bezwarunkowo występuje.

— Mylne było doniesienie o przybyciu Xięcia Ludwika Napoleona *Bonapartego* do Szwaycaryi: pewną bowiem jest rzeczą, że Xiąże rzeczony stara się dopiero o pasport do tego kraju, a tymczasem w oczekiwaniu na tenże, mieszka pod Richemond na wsi u Lorda *Dudley-Stuart*.

— Nowa legia angielska w San-Sebastian, przyszła nareszcie do skutku, ale liczy tylko 1652 ludzi.

— Dnia 26 bież. mies. wydarzył się znowu smutny przypadek. Panowie *Green* wznieśli się wielkim balonem, a z niemi niejaki P. *Cocking*, który postanowił puścić się w pewney wysokości za pomocą spadochronu, nowego i jego własnego wynalazku. Niezadługo zniknął balon z oczu, a niedaleko Blackheath, oderznął P. *Green* linkę utrzymującą spadochron. Tymczasem przez oderwanie się koszyka umocowanego przy spadochronie i przez skręcenie się tego ostatniego zrządzone wiatrem wirowym, upadł P. *Cocking* z wysokości naymniey kilkuset stóp mającey. Znaleziono go jeszcze znaki życia dającego, ale wszystkie w nim kości były zgruchotane. Zostawił żonę i dzieci. (*G. C.*)

Niemcy.

Hannower, 2-go Sierpnia.

NN. Król i Królowa Ich Mość wyjechali dziś do Karlsbadu, dla używania kąpieli tameyszych.

— Mówią powszechnie, że Kommissya, wyznaczona przez Króla do rozpoznania obowiązującey mocy prawa zasadniczego, ukończyła już czynność swoję. Z czterech członków, miało się oświadczyć dwóch przeci-

нія 1833 г., а двое объявили себя въ пользу Королевскаго опредѣленія; послѣдніе составляютъ перевѣсъ, потому, что одинъ изъ нихъ есть Г. *Шеле*, Министръ подписавшій Королевское постановленіе 5 Іюля, и онъ какъ Президентъ Коммиссіи имѣетъ двойный голосъ или рѣшающій.— Другіе увѣряютъ, что весь составъ Коммиссіи подавалъ голоса въ пользу Короля; а нѣкоторые, что большинство было противу опредѣленія (т. е. трехъ) и что по сему результатъ ихъ совѣщанія еще неизвѣстенъ. Наконецъ еще нѣкоторые полагаютъ, что назначенная Коммиссія желаетъ удержать уставъ 1833, но на слѣдующихъ условіяхъ: 1) Заведенное соединеніе Королевскихъ кассъ съ государственными, должно быть уничтожено; 2) Засѣданія чиновъ недолжны быть открыты; 3) Чины напредь въ законодательныхъ дѣлахъ небудутъ имѣть опредѣлительнаго голоса но только совѣтующій. 4) На счетъ бюджета, на будущее время должно быть нужно только согласіе первой палаты. (*G. C.*)

Италія.

Римъ, 15-го Іюля.

Святѣйшій Папа за нѣсколько дней изъ Ватикана перенесся въ Квиринальскій дворецъ, гдѣ рѣшился пробыть до Октября. Оттуда вѣроятно поѣдетъ въ лѣтній дворецъ Кастель Гандолфо, а можетъ быть посѣтитъ разные монастыри лежащіе въ Албанскихъ горахъ. Осенью послѣдуютъ произвоства въ Кардыналы.

— На дняхъ открыта здѣсь шайка воровъ, главою коей была одна благородная дама изъ провинціи, принимавшая для сокрытія похищенныя вещи, которыя обыкновенно отправлялись для продажи въ Парижъ или Лондонъ. Шайка эта имѣла также свои связи въ Флоренціи, Ливорнѣ и Генуи, по какой причинѣ всѣ поиски украденныхъ вещей, произведенныя полиціею нѣсколько уже лѣтъ, оказались напрасными. По поводу участія этой дамы, падаетъ подозрѣніе на многихъ другихъ лицъ, именно на тѣхъ, которыя были съ нею въ связи.

— Кардиналъ *Фешъ* намѣренъ учредить музей въ городѣ своего рожденія Аяччіо на островѣ Корсикѣ. На сей предметъ онъ уже отправилъ туда нѣсколько транспортовъ рѣдкихъ и драгоцѣнныхъ древностей и значительное количество достопримѣчательныхъ гипсовыхъ оттисковъ. Въ тоже время приготовлено множество тюковъ, съ картинами и другими предназначенными туда драгоцѣнностями. Извѣстно сколько прекрасныхъ вѣщей и въ какомъ количествѣ имѣетъ Кардиналъ, а по тому нельзя сомнѣваться, что музей его въ Аяччіо будетъ для Корсики великолѣпнымъ и полезнымъ, а для учредителя почтеннымъ памятникомъ. (*G. C.*)

Неаполь, 22-го Іюля.

Новѣйшія извѣстія изъ Палермо касательно холеры, весьма удовлетворительны. Число смертныхъ случаевъ 20 ч. уже уменьшалось до 100, городъ также пользуется совершеннымъ спокойствіемъ, въ коемъ крайне нуждался послѣ толикихъ бѣдствій. *) Напротивъ того тѣмъ болѣе здѣсь говорятъ о восточной части острова, гдѣ какъ кажется между народомъ, какъ во внутреннихъ странахъ, такъ и въ Мессинѣ, господствуетъ сильное волненіе. Кромѣ уже въ Сицилію отправленныхъ войскъ, и еще донынѣ непосланнаго перваго Швейцарскаго полка, получили повелѣніе быть въ готовности къ отплытію, полкъ Королевской гвардіи, эскадронъ отборныхъ жандармовъ, обѣ роты Піонеровъ, одинъ полкъ уланъ и двѣ баттареи артиллеріи. Число войскъ предназначенныхъ къ соединенію по ту сторону Мессинскаго пролива можно полалать отъ 9 до 10,000 человѣкъ. Его Королевское Величество, какъ вообще полагаютъ, съ помянутыми войсками отправится въ Реджіо, дабы оттуда располагать всѣми мѣрами. Впрочемъ донынѣ еще непроницаемая тайна скрываетъ все этое дѣло и никто не знаетъ какія намѣренія имѣетъ правительство. Десять пароходовъ стоятъ въ готовности передъ нашею гаванью, изъ коихъ два въ арсеналѣ подъ окнами дворца вѣроятно для Короля и его свиты. Ожидаютъ сюда для усиленія гарнизона четвертаго Швейцарскаго полка изъ Капуи, съ Неаполитанскимъ полкомъ и двумя эскадронами уланъ. Никакіе паспорты въ Сицилію не будутъ болѣе свидѣтельствованы. *Постскриптумъ.* Войска сегодня вечеромъ получили повелѣніе немедленно сѣсть на корабли; жандармы съ артиллеріею уже находятся на палубѣ кораблей.— На биржѣ носился слухъ, что Король намѣренъ ввести въ Сицилію другую систему правленія, и на эту область

*) Изъ народонаселенія отъ 110 — 120 т. жителей оставшагося въ Палермо, въ иные дни, число умершихъ доходило до 1,800. Отъ 1 до 15 Іюля умерло 18,551 особъ; 10 Іюля въ продолженіи 24 часовъ умерло 1803 чел.

wko usunięciu ustawy z 1833 r., a dwóch za postanowieniem Królewskiém; ci ostatni stanowią większość, bo jednym z nich jest Pan *Scheele*, Minister, który kontrassygnował patent Królewski z dnia piątego Lipca, jemu bowiem jako prezesowi tey kommissyi, służy głos podwóyny, czyli rozstrzygający.— Inne osoby zapewniają, że cały skład kommissyi głosował za postąpieniem Króla; inne znowu, że większość była przeciwko patentowi (to jest trzech), i że dla tego rezultat ich narady nie jest jeszcze wiadomy. Są nakoniec i takie jeszcze podania, że wyznaczona kommissya jest za utrzymaniem ustawy z 1833 roku, lecz pod następującemi warunkami: 1) Zaprowadzone zjednoczenie kass Królewskich z krajowemi, ma bydź uchylone; 2) Posiedzenia stanów nie mają bydź jawne; 3) Stany nie będą miały odtąd w rzeczach prawodawczych, głosu stanowczego, lecz doradczy tylko; 4) W przedmiocie budżetu, tylko przyzwolenie Izby pierwszey ma bydź odtąd potrzebne. (*G. C.*)

Włochy.

Rzym, 15-go Lipca.

Oyciec S. przeniosł się od dni kilku z Watykanu na mieszkanie do pałacu Kwirynalnego, gdzie do miesiąca Października zostać postanowił. Ztamtąd zrobi zapewne wycieczkę do letniego pałacu Castel Gandolfo, a bydź może, iż zwiedzi rozmaite klasztory w górach Albańskich położone. W jesieni nastąpią promocye na Kardynałów.

— W tych dniach wyśledzono tu bandę złodziejów, na czele którey była pewna dama szlachetnego rodu z prowincyi, jako przyymująca do przechowania skradzione przedmioty, zwykle na sprzedaż do Paryża lub do Londynu wysyłane. Ta banda miała także swe stosunki we Florencyi, Liwornie i Genui, z któreyto przyczyny, wszelkie poszukiwania skradzionych rzeczy, już od lat kilku ze strony policyi przedsiębrane, okazywały się nadaremne. Z powodu spólnictwa owey damy, pada także podeyrzenie na wiele innych osób, mianowicie na takie, które z nią w zażyłości zostawały.

— Kardynał *Fesch* postanowił zaprowadzić muzeum w rodzinném mieście swojém Ajaccio, na wyspie Korsyce. W tym celu posłał tam już kilka transportów rzadkich i kosztownych antykow i znaczną ilość rzadkich odcisków gipsowych. W tey chwili przygotowano także mnóztwo pak z obrazami i innemi tego rodzaju kosztownoścismi, tamże przeznaczonemi. Gdy wiadomo, jak piękne rzeczy i w jak wielkiey ilości posiada Kardynał, nie można wątpić, że muzeum jego w Ajaccio, będzie dla Korsyki spaniałym i użytecznym, a dla założyciela zaszczytnym pomnikiem.

Neapol, 22-go Lipca.

Naynówsze wiadomości z Palermy względem cholery są nader zaspakajające. Liczba wypadków śmiertelnych d. 20 zmnieyszyła się już do 100, miasto także używało zupełney spokoyności, którey aż nadto potrzebuje po tak wielkich klęskach *). Przeciwnie mówią tu coraz więcey o wschodniey części wyspy, gdzie jak się zdaje, pomiędzy ludem tak wewnątrz, jak i w Messynie, panuje zaburzenie. Oprócz wyszłych już woysk do Sycylii i pierwszego półku Szwaycarów, który dotąd jeszcze niewyszedł, otrzymały także jeszcze rozkaz bydź w gotowości do odpłynienia, jeden półk gwardyi Królewskiey, jeden szwadron żandarmeryi, dwie kompanie pionierów, również półk ułanów i dwie bateryo artylleryi. Można dopiero liczyć zgromadzonych z tamtey strony Faro woysk, na 9 do 10,000 ludzi. J. K. M., jak powszechnie rozumiano, sam osobiście uda się z powyższemi woyskami, lecz naprzód do Reggio, a ztamtąd rozporządzi podług potrzeby. Zresztą rzecz cała jest jeszcze grubą pokryta zasłoną, i nikt niewie co Rząd zamierza. Dziesięć statków parowych stoi w pogotowiu przed naszym portem, z których dwa w arsenale pod oknami pałacu, zapewna dla Króla i jego orszaku. Oczekują tu dla wzmocnienia załogi czwartego półku Szwaycarów z Kapuy, z jednym półkiem Neapolitańskim i dwóma szwadronami ułanów. Żadne paszporta do Sycylii niemają bydź wizowane. *Postscriptum.* Woyska tego wieczora otrzymały rozkaz odpłynąć niezwłócznie; żandarmerya z artylleryą znayduje się już na pokładzie okrętów.— Na giełdzie biegała pogłoska, iż Król chce zaprowadzić w Sycylii inny systemat Rządu i włożyć na kray, równie jak na tey stronie Faro, podatek sztemplowy, konskrypcyą i t. d. (*G. C.*)

*) Z pozostałey w Palermie ludności od 100—120,000 mieszkańców, były dni, w których liczba umarłych dochodziła do 1,800. Od 1 do 15 Lipca umarło 18,551 osób; d. 10 Lipca w przeciągu 24 godz. 1803.

наложить подать за штемпель, конскрипцію и пр. подобно тому какъ по сю сторону пролива. (*A.P.S.Z.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 19-го Іюля.

Сію минуту, вдругъ по отходѣ почты, мы узнали изъ хорошаго источника, что Правительство получило вчера телеграфическія депеши, которыхъ вовсе недумаетъ объявлять. Слышно, что Баронъ *Алмарегемъ*, отправленный противу мятежниковъ соединился съ ними; Генералъ Баронъ *де Санта Марія* Губернаторъ въ Валенса и Барселлосъ будто тоже сдѣлалъ съ своимъ баталіономъ. Далѣе оффиціально увѣдомлено, что пропалъ 4 полкъ конницы стоявшій въ Торресъ-Новасъ. Носится наконецъ слухъ, что въ Элбасъ и Эвора, обнародованъ уставъ *Донъ Педра*.

— Здѣсь обнародована слѣдующая прокламація Королевы: „Португальцы! съ горестнымъ сожалѣніемъ Я замѣтила, что спокойствіе и счастіе моего народа нарушено. Бѣдствіе междоусобной войны опять угрожаетъ государству. Будучи выше ненависти и страстей партій во злоупотребляющихъ мое имя ко вреду народнаго дѣла, согласие и примиренiе я почитаю единственными средствами могущими отвратить народъ отъ бездны разверзающейся предъ нимъ. Португальцы! Приглашаю васъ къ согласію и единству. Не принуждайте меня къ употребленію строгости законовъ, для удержанія порядка и спокойствія, безъ коихъ никакой народъ неможетъ достигнуть счастія. — *Королева.*" (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 19-го Іюля.

Большое собраніе Дивана производитъ часто свои совѣщанія, но съ большимъ удивленіемъ замѣтили, что и члены упавшей недавно партіи *Вассафъ-Эфендія* участвовали въ этихъ совѣщаніяхъ. Напрасно старались бы узнать о чемъ разсуждаетъ Диванъ; до сихъ поръ это тайна; догадываются только, что Султанъ вѣрно хочетъ совершить другое путешествіе по Имперіи.

— Здѣсь получено извѣстіе изъ Эрзерума, что *Гафисъ*-Паша имѣя подъ командою 3,000 чел., опять разсѣялъ мятежныхъ Персидскихъ Курдовъ обезпокоивающихъ границы, чѣмъ сношенія съ Персіею напослѣдокъ возстановлены. Между тѣмъ для торговаго сословія не столько благопріятны получены оттуда донесенія ибо какъ слышно, всѣ усилія и Англійское вліяніе были напрасны, чтобы Персидскаго Шаха отклонить отъ экспедиціи въ Гератъ. Съ нетерпѣніемъ ожидаемъ подтвержденія этаго извѣстія имѣющаго большое вліяніе на продолжающійся до сихъ поръ торговый переломъ, который распространяется до Персіи и Индіи. (*G. C.*)

Разныя извѣстія.

Замѣчено, что 4 Іюня, какъ въ день въѣзда въ Парижъ Принцессы Елены Мекленбургъ-Шверинской, крестили 90 младенцевъ, изъ коихъ 30 женскаго пола нарѣченныхъ Еленою, а 25 мужескаго именемъ Фердинанда (Герцога Орлеанскаго). — Во время свадьбы Наполеона, всѣ почти тогда родившіяся дѣвочки, получили имя Марія Лудовика. На послѣднихъ празднествахъ публичныхъ по поводу бракосочетанія Герцога Орлеанскаго, особенное привлекалъ вниманіе усыновленный сынъ Короля Лагоры. Этотъ молодой человѣкъ выражая съ неподдѣльною искренностью и наивностью свое изумленіе, увѣрялъ, что все видѣнное имъ великолѣпіе въ Азіи, есть ничто въ сравненіи съ блескомъ удивляющимъ его въ Парижѣ.

— Шатобріанъ продалъ обществу Книгопродавцевъ, право издать всѣ его сочиненія, или уже напечатанныя, или тѣ которыя будутъ еще имъ узданы. Послѣднія состоятъ изъ его записокъ, коихъ рукопись отъ 10 до 12 томовъ, положена имъ у Нотаріуса Кануэля, а въ послѣдствіи времени прибавленіями, которыя онъ сдѣлать намѣренъ, можетъ увеличиться такъ, что полное сочиненіе будетъ состоять изъ 16 до 20 томовъ. При жизни автора не дозволено печатать этихъ записокъ, развѣ съ особаго его разрѣшенія. Сверхъ того онъ обязался приготовить историческое сочиненіе въ 4 частяхъ подъ заглавіемъ: *О конгрессѣ въ Веронѣ и походѣ въ Испанію въ 1823 г.*, которое будетъ окончено къ 1840 г.

— Король Французовъ пожаловалъ крестъ ордена почетнаго легіона Доктору Бюлару, который привилъ себѣ моровую язву въ Смирнѣ, также Г. Жоффре библіотекарю въ Марселѣ, открывшему рукопись Наполеона. (*G. C.*)

Portugalia.

Lisbona, d. 19 Lipca.

W tey chwili, wkrótce po odeyściu poczty, dowiadujemy się z dobrego źródła, że Rząd otrzymał wczora depesze telegraficzne, których postanowił nie ogłaszać wcale. Słychać, że Baron *Almargem*, którego przeciwko buntownikom wysłano, połączył się z niemi; toż samo mieli uczynić: Jenerał Baron *de Santa Maria* Gubernator w Valença i Barcellos z batalionem swoim. Doniesiono daley urzędownie, że zniknął 4 półk jazdy, który stał w Torres-novas. Biega nakoniec pogłoska, że w Elvas i Evora, ustawa *Don Pedra* ogłoszoną została.

— Następująca odezwa Królowy, ogłoszoną tu została:— „Portugalczykowie! Z głęboką postrzegam boleścią, że spokoyność i szczęście drogiego ludu mojego, są naruszone. Plaga woyny domowey, zagraża nanowo krajowi. Będąc wyższą nad nienawiść i namiętności stronnictw nadużywających imienia mojego ze szkodą sprawy narodowey, uważam zgodę i pojednanie za jedyne środki, zdolne odwrócić naród od przepaści, która się przed nim otwiera. Portugalczykowie! Wzywam was do zgody i do jedności. Nie znaglaycie mnie do użycia surowości praw, aby utrzymać porządek i spokoyność, bez których żaden lud nie może bydź szczęśliwym.— *Królowa.*" (*G. C.*)

Turcya.

Konstantynopol, d. 19 Lipca.

Wielkie zgromadzenie Dywanu, odbywa często narady swoje, ale z niemałém podziwieniem uważano, że i członkowie upadłego niedawno stronnictwa *Wasaf-Effendego*, mieli w tych naradach udział. Nadaremnie chcianoby się dowiedzieć: nad czém naradza się dywan: jestto dotąd tajemnicą; dorozumiewają się tylko, że Sułtan chce zapewne odbydź drugą podróż po kraju.

— Nadeszła tu właśnie wiadomość z Erzerum, że *Hafiz*-Basza rozproszył znowu na czele 3000 ludzi, niespokoynych Kurdów Perskich, granice niepokojących, przez co związek z Persyą z tey strony, został nareszcie przywrócony. Tymczasem dla stanu handlowego nie tak pomyślne otrzymano ztamtąd doniesienia, według nich bowiem, wszelkie usiłowania i wpływ angielski, były nadaremne, aby odwieść Szacha Perskiego od wyprawy do Herat. Z niecierpliwością oczekujemy potwierdzenia tey wiadomości, mającey wpływ wielki na trwające dotąd przesilenie handlowe, rozciągające się do Persyi i Indyi. (*G. C.*)

Rozmaite Wiadomości.

Zrobiono uwagę, że dnia 4 Czerwca, jako w dzień wjazdu do Paryża Xiężniczki Heleny Meklenburg-Szweryńskiey, odbyło się 90 chrztów, z których 30 żeńskich na imię Heleny, a 25 męzkich na imie Ferdynanda (Xięcia Orleans). — Podczas zaślubin Napoleona, wszystkie prawie urodzone wtedy dziewczęta, nazwano Marya-Ludwika. — Na ostatnich uroczystościach publicznych, z powodu zaślubin Xięcia Orleańskiego, zwracał szczególniej uwagę przysposobiony syn Króla Lahory. Młodzian ten, wyrażając z największą szczerością podziwienie swoje, zapewniał, że wszelki przepych, jaki widział w Azyi, jest niczém w porównaniu z przepychem, okazywanym w Paryżu.

— Chateaubriand sprzedał towarzystwu księgarzy, prawo nakładu, wszystkich swoich, bądź wyszłych, bądź wyjść mających dzieł. Te ostatnie zawierają jego *Pamiętniki*, których rękopis, obeymujący 10 do 12 tomów, złożył już u Notaryusza Capouel, ale dzieło to, przez dodatki, o jakich autor zamyśla, łatwo na 16 do 20 tomów urość może. Nie wolno za życia autora drukować tych pamiętników, chyba za jego szczególném upoważnieniem. Obowiązał się także dostarczyć historyczne dzieło w 4 tomach, p. t. „*O kongresie w Weronie i wyprawie do Hiszpanii w roku 1823*," które do roku 1840 ma bydź wygotowane.

— Król Francuzów, Doktorowi Bulard, który zaszczepił sobie morową zarazę w Smirnie, tudzież Panu Jauffret, bibliotekarzowi w Marsylii, który wynalazł rękopis Napoleona, przesłał krzyże Legii honorowey. (*G. C.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 13 д. 1837 г.— Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Боровскій*.